

АГИТПРОП У ГУЧИ

Мој брат Милан Јањић рекао ми је 11. јула 1941. године да ее спремим за један задатак. Идемо у Корнет у Гучи. Кренули смо пред само вече и дошли до кућа Броћића, Ту нас је сачекао Раденко Броћић па смо се договорили да, када се смрачи, пренесемо Један радио-апарат са акумулаторима у Гучу и да га сместимо код наше куће.

Како је у то време био полицијски час, нисмо смели да уђемо у варошицу улицом, већ смо ишли преко Висирепа и Гуштеровице. Напред је ишао Раденко Броћић с пиштољем у руци, за њим Милан с радио-апаратом, а позади ја са акумулатором. Избили смо пред кућу нашег оца Љубисава Јањића, ушли и апарат са акумулатором сместили у подрум.

Неколико дана иосле тога отишао сам у партизане.

Вратио сам се 17. јула и тада сам добио задатак да заједно с братом Миланом организујем свакодневно умножавање вести. Отац Љубисав нам је дао малу писаћу машину. Од књижара Богосава Броћића донесен је шапирограф и нешто писаће хартије.

Радили смо у највећој тајности, јер је у Гучи још увек постојало Среско начелство и доста жандарма. Слушали смо емисије Радио-Москве после 20 часова. Неко од нас је тада поред капије у дворишту стражарио, најчешће Мршосав Јањић и ја. Милан Јањић је зкао стенографију па је бележио вести, потом их је диктирао мени и ја сам их куцао на матрице и умножавао.

Првих дана извучили смо по 50 до 60 примерака, За растурање вести били смо задужени Ратко Новаковић и ја, јер смо обојица имали бицикле па смо могли да идемо до Котраже или Виче. Приликом разношења вести Новаковић је са собом увек носио пиштољ. Једном нам се у Котражи догодило нешто необично. Док смо у кафани Миша Милосављевића делили умножене вести, наишао је учитељ Ратко Парезаковић. И њему смо дали један лист. Он је почео да нас грди што ширимо комунистичку пропаганду па нас је отерао. Наљутили смо се. Али, на наше велико изненађење тај исти учитељ је ушао у Гучу као командир партизанске чете. Тек тада смо схватили да нае је он, уствари, опомињао на опрезност.

Партизани су први пут на Гучу напали 17. августа. Сутрадан сам с неким друговима био ухапшен, али сам пуштен. Приликом хапшења и претреса куће мог оца Љубисава Јањића није пронађена наша техника. Ипак смо одлучили да је пренесемо на друго место. Увече смо Милан Јањић, Ратко Новаковић, Миломир Бугарчић и ја пренели све у Бугарчиће. Ту смо наставили рад. Милић Бугарчић нам је донео још два радио-апарата, Умножавали смо и вести с наше територије. Посебно смо говорили о успесима партизана, па и наших, драгачевских. За састављање вести обично су се бринули Раденко Броћић и Милић Бугарчић. Регистровали смо и паљење архива по Драгачеву. Помагали су нам Ђоко Ђорђевић, Олга Ђорђевић и Мићо Стојић.

Кад је Гуча 8. септембра 1941. године ослобођена, агитпроп одељење је пренето у варошицу. Добили смо још једну писаћу машину и два шапирографа. Одељење се постепено увећавало. У њему су сада радили Милан Јањић, Ратко Новаковић, Бранко Протић, Милан Станић, Божидар Комадинић, Гаврило Комадинић, Боле Протић и ја. Они који до тада нису били организовани, постали су тада чланови Скоја. „Вести“ су почеле да излазе редовно, свакодневно. Излазиле су најпре у 100 па касније у 200 примерака. Добили смо и један гештетнер, али он није био исправан.

Наше одељење је по задатку уништило остатак архиве Среског начелства, У тој архиви били су регистровани комунисти Милић Бугарчић, Ђоко Ђорђевић, Милојко Ђирјаковић, Милосав Ђорђевић и неки други. Спаљене су и архиве Суда, Катастарске и Пореске управе.

Ми смо радили у оквиру партизанске Команде места.

Средином октобра, у време борби на Краљеву, повећава се број рањеника који се пребацују на лечење у болници у Гучи. Ту Је радио тада доктор Љубомир Поповић уз остало медицинско особље. Команда је одредила мог брата Милана, иначе студента медицине, да поред рада у агитпропу ради и у болници. Ипак је морао бити ослобођен неких послова у нашем одељењу.

Наставили смо рад још интензивније. Добили смо нове количине хартије за издавање вести. Из Чачка смо почели добијати „Новости“, лист Штаба Чачанског партизанског одреда. Стизало Је по 50 бројева. За продају новина задужили смо скојевце Милана Станића и Божидара Комадинића. Организовали смо да наше „Вести“ и „Новости“ буду отпремане у Горњу и Доњу Краварицу, Котражу, Рти, Вичу, Каону и Горачиће.

За шести новембар добили смо задатак да припремимо прославу годишњице октобарске револуције. Отишао сам код књижара Бошсава Броћића и по налогу подигао петнаест кутија емајл-фарбе и две четке. Увече сам кренуо с Миланом Станићем да пишемо пароле по зидовима кућа. У ово време још се није довољно знало о сукобима с четницима. Ми смо исписивали пароле: „Живела КПЈ“, „Живела 24. годишњица велике октобарске револуције“

је", „Смрт фашизму — Слобода народу!", „Сви на фронт — све за фронт!"... Таман смо исписали пароле у центру Гуче и пошли гхрама периферији, наиђоше четници, Питају нас шта радимо, а ми нађосмо неки изговор и они одоше.

Два дана касније смо одлучном акцијом разоружали четнике у Гучи. После тога смо у великом ходнику на улазу у Команду места направили две велике карикатуре на пакпапиру. На првој четници беже с положаја, а јуре их партизани. То је нацртао Милосав Јањић. На другој је Трећи Рајх представљен као помахнитали бик кога Стаљин боду мачем, а бик крвари. У левом углу приказана је Америка у лику Ујка Сама и Енглеска у лику Џона Була. Њих два оштре оружје. Био је и текст испод карикатуре: „Јуди Трећи Рајх". То смо нацртали Милосав Јањић и ја.

Почели смо добијати и „Борбу" из Ужица,, која је била ве ома тражена и у Гучи и у околним селима.

Од средине новембра чланови агитпропа су учествовали и у оружаним акцијама. Једном је око 400 четника напало на Гучу. Бранило је и одбранило свега двадесетак партизана.

Последњих дана новембра Немци, љотићевци и четници су ушли у Гучу. Наш агитпроповски материјал пао им је у руке. Склоњен је само апарат на батерије, шапирограф Богосава Броћића и једна мала писаћа машина.

Ранисав ЈАЊИЋ.